

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne osira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petlet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Politični del. ■ ■ ■

□□□□

Nazaj iz Amerike!

V Ameriki je nastala finančna in industrijska kriza. Podjetja so odpustila že nad 400.000 večinoma tujih delavcev. Ladije, ki so bile poprej vedno polne izseljencev v Ameriko, se polnijo sedaj šele ob svojem povratku v Evropo. Na tisoče delavcev je že zapustilo Ameriko, mnogo tisoč jih je že tudi oglašeni pri raznih parobrodskih družbah za povratek v staro domovino. Koliko tisoč jih pa sploh ne more iz Amerike, ker nimajo denarja ali se boje, da bi se jih v domovini ne prijelo kot vojaške begunce!

In med temi zadnjimi tisoči je tudi mnogo naših rojakov, ne le Dolenjcev, temveč tudi Gorenjcev, katerih se je v zadnjih letih tudi prijela ona nevarna bolezen, ki je pretela v kratkem iztrebiti skoro vse prebivalstvo Bele krajine.

Res je, da se je iz Amerike poslalo mnogo denarja domov na Slovensko — pravijo, da se je v našo državo sploh na leto poslalo približno 200 milijonov kron — toda kljub temu je trpelo vse gospodarstvo vsled pomanjkanja delavcev. Na Dolenjskem po nekaterih vaseh sploh ni bilo več najti za delo sposobnih moških oseb; polje in vinograde so obdelovali otroci, starčki in ženske, da to ne more biti posebno vzorno gospodarstvo, kljub temu da je prihajalo na leto nekoliko ameriškanih dolarjev, si lahko mislimo. Tudi pri nas na Gorenjskem toži kmet in obrtnik, da ne dobi več delavcev ali pomočnika, ali pa za tak denar, da

ne more shajati. Celo tovarne se pritožujejo, da ne morejo zadostiti vsem svojim zahtevam in ne izrabiti v polni meri naložene glavnice, ker pomanjkuje delavskih moči.

Kriza v Ameriki bo imela svoje posledice tudi v Evropi, in posebno še mi Slovenci jo bomo občutili narodno in gospodarsko. Novo življenje se odpira na Dolenjskem. Inženirji že merijo progo, kjer bo v doorih štirih letih tekla toliko zaželjena belokranjska železnica. Železnica iz Idrije na Goriško in podaljšanje kamniške železnice je le še kratko vprašanje časa. Zboljševanje gorenjskih planin, rastoča industrija, vedno bolj se razvijajoči tujski promet, zadrugištvo pri raznih poklicih — vse to so pogoji, da Slovencu ne bo potreba iskati trdega hrupa onstran «velike luže», ker bo imel dovolj dela doma, da bo pa za delo tudi tako plačan, da lahko pošteno preredi sebe in svojo rodbino.

Ob skrajnem času je nastala velika gospodarska kriza v Ameriki. Nam Slovencem se je bilo že bati, da nas nesrečno izseljevanje sploh ubije kot narod. Trdno se nadejamo, da se časi korenito spremene, da bo naš kmet zopet lahko najemal delavca, da bo pa tudi naša mala in velika obrt lahko delala z domačimi delavci. Ameriška kriza bo po našem mnenju pripomogla kugodniresitvi našega gospodarskega vprašanja. In za cesarjevo šestdesetletnico je prišlo ravnokar pomiloščenje za vojaške begunce. Dolenjska se bo pričela zopet polniti, na Gorenjskem se bo tudi ustavilo izseljevanje.

Kmečke posojilnice in hranilnice.

I.

Vseposvod, kamor se ozremo, bodisi po deželah naše države, bodisi po tujih državah, čudovito napreduje organizacija kmetijskega stanu. Kmetje si ustanavljajo svoje posojilnice in hranilnice, da lahko doma nalagajo svoje denarne preostanke in prihranke, v nasprotnem slučaju pa, da si zopet doma izposodijo denar, ki ga rabijo, ne da bi moledovali in imeli kaka večja in daljša pota zato. Prav je tako! Odobravamo in priporočamo tako združevanje in organizacijo. Pribiti pa moramo, da namen teh malih kmečkih posojilnic in hranilnic ni, izposojevati velikih svot na vknjižbo (intabulacijo) posestev, temveč manjše svote, ki se rabijo v tekočem gospodarstvu, pa se zopet kmalu vrnejo. Na daljši rok in višje svote proti intabulaciji pa naj posojujejo že obstoječe okrajne posojilnice, ki imajo določen v pravilih širši delokrog ter so v vsakem večjem kraju, pa naj se imenujejo že tako ali tako.

Vse male, kmečke posojilnice in hranilnice — ki naj bi bile v vsaki večji županiji ali občini, bi morale biti združene v «Zvezi», s katero naj bi bile v tekočem računu, to je, če bi kmečki posojilnici in hranilnici preostajal denar, naložila bi ga, da bi teklo obresti ter ne ležal denar mrtev pri «Zvezi»; nasprotno, če bi ga posojilnica rabila, pa bi bilo zopet treba samo pisati, da bi ga «Zveza» poslala. «Zveza» tako posreduje denarno garancijo med svojimi posojilnicami. Stik ali denarno poslovanje med «Zvezo» in posojilnico imenujemo, da stopi v tekoči račun. Določila glede tekočega računa se itak vedno dogovore in sklepejo med poslujočima zavodoma.

PODLISTEK.

Rendezvous.

Spisal J. S. Turgenjev. (Konec.)

Deklica mu ni mogla takoj odgovoriti.

— Dolgo, Viktor Aleksandrovič — pravi konečno s komaj slišnim glasom.

— A! (Sname čepko, veličastveno potegne z roko po gostih, močno privitih laseh, ki so se začeli skoro prav pri obrveh in z dostojnostjo ozrši se naokrog, varno pokrije zopet svojo dragoceno glavo.) — A jaz bi bil skoro popolnoma pozabil. Razven tega, glej, dežek! (Zopet zazdeha.) Dela je strašno veliko; vsega ni mogoče preskrbeti in on (gospod) se še krega. Jutri potujemo...

— Jutri? — izpregovori deklica in upre nanj prestrašeni pogled.

— Jutri... no, no, no, prosim te — prime on hitro in nejevoljno, videč, da se je vsa stresla in tiho povsila glavo — prosim te, Akulina, ne plakaj. Ti veš, da jaz tega trpeti ne morem (in nagrbanci svoj topi nos). Sicer takoj odidem... Kakšna nespamet — kremžiti se!

— No, ne bom, ne bom — brzo izpregovori Akulina s silo požiraje solze. — Tedaj jutri potujete? — dostavi ona po kratkem molčanju — kdaj pač bo Bog dal, da bom zopet videla Vas, Viktor Aleksandrovič?

— Bodeva se zopet videla, zopet videla. Če ne v prihodnjem letu, pa pozneje. Gospod, zdi se mi, želi v Peterburgu v službo vstopiti — nadaljuje on, izgovarjaje besede leno in malo skozi nos — in morda potujemo tudi v inozemstvo.

— Vi me boste pozabili, Viktor Aleksandrovič — reče žalostno Akulina.

— Ne, zakaj pa? Jaz te ne bodem pozabil; samo pametna bodi, ne uganjaj burk, poslušaj očeta... In jaz te ne bodem pozabil — ne-e. (In se mirno iztegne in zazdeha.)

— Ne pozabite me, Viktor Aleksandrovič — nadaljuje ona prosečim glasom. — Kako močno sem vas ljubila, vse pač (sem storila) za vas... Vi govorite, očeta naj slušam, Viktor Aleksandrovič... Kako pa naj slušam očeta?...

— In zakaj ne? (On izgovori te besede kakor iz želodca, leže na hrbtu in podloživši roko pod glavo.)

— Pa kako vendar, Viktor Aleksandrovič — vi sami veste...

Ona umolkne. Viktor se poigra z jekleno verižico svoje ure.

— Ti, Akulina, nisi neumna deklica — reče on naposled: — zato ne govori nesmisli. Jaz želim tebi dobro, me li razumeš? Seveda, ti nisi glupa, ne popolno kmetica takorekoč; in tvoja mati tudi ni bila vedno kmetica. Pač pa si ti brez izobrazbe, toraj moraš ubogati, če se ti kaj pove.

— O strašno, Viktor Aleksandrovič.

— I-i, kaka nesmisel, ljuba moja: v čem si našla strah! Kaj imaš to? — pribavi on primaknivši se bližje k nji — cvetice?

— Cvetice — tožno odgovori Akulina. — Tu sem natrgala poljskih jerebek — nadaljuje ona, nekoliko oživivši se — to je za teleta dobro. In to tukaj je dvozub — proti bramorjem. Tukaj, glejte no, kako čudna cvetka; tako čudne cvetke še nikdar nisem videla. Tu so potočnice in tu vijolice... In to tukaj imam za vas — dostavi ona, potegnivši izpod zelenih jerebik majhen šopek modric, zvezanih s tanko travico. — Ali hočete?

Viktor leno iztegne roko, vzame, nebrizno ponuha cvetice in jih začne vrteti med prsti z zamišljeno važnostjo pogledaje kvišku. Akulina gleda v njega... V njenem tožnem pogledu je bilo toli nežne udanosti, pobožne pokornosti in ljubezni. Ona se ga je tudi bala in se ni upala plakati in poslavljala se je od njega in z ljubavjo zrla nanj zadnjikrat; a on je ležal razvaljen kakor sultan, in z velikodušno potrpežljivostjo in ponižnostjo je trpel njeno oboževanje. Jaz, priznam, sem z nevoljo opazoval njegov rdeči obraz, raz katerega je gledalo skozi potuhnjeno-zaničljivo ravnodušnost zadovoljno, prenasličeno samoljubje. Akulina je bila tako lepa v tem trenutku: vsa njena duša se je zaupljivo, strastno razkrivala pred njim; ona se iztegne, boža ga, in on... vrže modrice na travo, vzame iz stranskega žepa paltó-ja okroglo steklo v kovinski opravi in ga

Od malih posojilnic in hranilnic ima korist ljudstvo, prebivalstvo dotičnega kraja, ker lahko vlagajo v domačo kmečko posojilnico delavec, posej in kmet male svote ob vsakem času, posebno ob nedeljah, katerih bi sicer ne, če bi moral mogoče daleč nositi v kako mesto. Tako se mali kapitali, mali denarji zbirajo ter sčasoma narastejo v lepe svotice, katere pridnemu, marljivemu delavcu ali poslu v starosti zelo prav pridejo ter bi se vsi ti prihranki najbrže izgubili, če bi ne bilo v domačem kraju prilike za shranjevanje in varčevanje.

Denar, naložen v kmečki posojilnici in hranilnici, zopet koristi onim kmetovalcem in posestnikom, ki pridejo v denarno zadrego, recimo: pri nakupu živine, strojev, sena, gnojil; pri nesrečah, katerim je kmet vedno izpostavljen i. t. d., da morejo svoje gospodarstvo času primerno izboljšati, ter si iz zemlje, posestva zopet pridobiti več dohodkov. Saj pri umnem kmetijakem gospodarstvu se rabi vedno denar. Vzglede: Zemlja slabo rodi, če je zanemarjeno in slabo obdelano posestvo ter ne daje dovolj pridelka. V to potrebuje gnojila in skrbnejšega obdelovanja, ker mora nekaj denarja zaloziti, če hoče imeti v jeseni, ko je čas spravljavanja pridelkov, boljše in obilnejšo letino. Kje pa bo iskral kmet, posestnik denar, ki ga bode rabil za zboljšanje zemlje? Gotovo v domači kmečki posojilnici in hranilnici. To izposojilo bode trpelo mogoče samo do jeseni, takrat pa vrne. Važno je pa tudi, da ni navezan kmet, da bi moral pridelek, ko ga komaj poč streho spravi ali še ne, peljati na trg ter ga tamkaj prodati spekulantu po vsaki, še tako sramotni ceni, kar skoro mora takrat, ko blago ponuja, ali če je v denarni zadregi. — Z obilnejšim gnojenjem in dobrim obdelovanjem si pa pridelek podvoji, potroji, če ga ne zadene kaka posebna nesreča, recimo: toča, suša, moča, slana, črv, nesreče pri živini ter še sto in sto drugih nesreč. Ko pa lepo v denar spravi pridelke, vrne izposojeno svoto kmečki posojilnici-rajfajzovski.

Tako je pri živini. Kmet ima dovolj krme, vendar pa slabe, kateri treba primesati močnih krmil, otrobov, preš, soli, da nadomesti v krmi one potrebne redilne snovi, katerih manjka v krmi. In mogoče, da rabi zopet denar, ko pa proda žival, vrne. Takih slučajev bi lahko navedli celo kopicico, vendar ti lahko zadostujejo.

Korist malih kmečkih posojilnic in hranilnic je vsestranska za kmečki stan. Zato bi ne smela manjkati v nobeni občini. Delati pa treba v to, da se čimprej ustanove, ker čimprej bode naš posestnik v denarnem, kreditnem oziru dobro podprt, temprej, hitreje in z večjim pogumom se poprime organizacije, združenja v produktivnih zadrugah.

Kdor bi se hotel bolj natančno poučiti, izve vse potrebno pri »Zvezi slovenskih zadrug« v Ljubljani.

Josip Jenko.

Gospodarski del.

□□□□

Narodno gospodarstvo.

Nadaljevanje.

3. Državna ureditev denarja.

Država upliva na denar na dva načina, in sicer s tem, da odredi 1. katero blago, ali katera kovina se ima smatrati za denar in 2. kako naj bo tehnično urejen denar. Postavna določitev onega blaga (kovine), ki naj velja za postavno plačilno sredstvo, se imenuje vrednota ali valuta. Ker ima država pravico določiti kovino, katera se mora splošno pripoznati kot plačilno sredstvo, more biti vrednota v raznih državah različna. Kjer država proglasi zlato za splošno plačilno sredstvo (denar), imamo zlato vrednoto, kjer je splošno plačilno sredstvo srebro, tam govorimo o srebrni vrednoti, kjer pa se rabita dve kovini kot denar, in sicer tako, da je vsak primoran vzeti denar v tej ali oni kovini, n. pr. v srebru ali zlato, tam imamo dvojno vrednoto ali bimetalizem. Kjer imajo dvojno vrednoto, tam mora biti tudi določeno razmerje vrednosti, v katerem si stojita kovini, ki se rabita kot denar, t. j. v sedanjih državah zlato in srebro. Kjer se zlato in srebro rabita kot postavno plačilno sredstvo, ne da bi se postavno določilo razmerje med vrednostjo obeh kovin, tam se govori o vzporedni vrednoti.

Časih rabimo besedo vrednoto tudi v takem pomenu, da ž njo zaznamujemo računsko jednoto, ki se rabi pri denarju posameznih držav. Tako slišimo večkrat izraz kronska vrednota (tudi veljava).

Država ima pravico določiti vsebino posameznih denarnih kosov. Taki kovani denarni kosi, kojih vrednost je državno zajamčena, se imenujejo novci. Država ima izključno pravico kovati denar (takozvani novčni regal), ali vsakemu je dovoljeno prinesti zlato v šibikal ali palicah v državno kovnico in si dati izkovati novec (kovanje na zasebni račun). Za tako kovanje se pobira kovna pristojbina ali kovnina (brassage). Ta znaša v Avstriji za 1 kg čistega zlata 6 kron. Na Angleškem in v Zedinjenih državah se za kovanje zlata ne pobira nobena pristojbina. Kjer imajo srebrno ali dvojno vrednoto, se tudi srebro more kovati na zasebni račun.

Država ima pred vsem paziti na to, da je vrednost, katera je označena na novcu (imenska vrednost) ista kakor vrednost kovine same (notranja vrednost), ker po Greshamovem zakonu, o katerem bomo govorili pozneje, »slab denar prežene dober denar, dober denar pa ne more pregnati slabega denarja«.

Pri kovanju denarja država najprej določi razmerje kovanih novcev proti gotovi enoti zlata. Ta odnošaj se imenuje novčno merilo. Po avstrijskem zakonu z dne 2. avgusta 1892, št. 126 drž. zak., s katerim se je uvedla kronska vrednota, se more iz 1 kilograma suhega zlata nakovati 3280 kron, in sicer 164 kosov za 20 kron ali pa 328 kosov za 10 kron. Pa tudi teža vsakega novca je natančno določena. Desetkronski zlato novec ima $\frac{1}{328}$ kg zlata, ali vendar tak novec tehtal nekoliko več, ker se zlatu primeša nekoliko

bakra, da je novec trije (splavina). Razmerje teže kake dragocene kovine k teži splavine se imenuje čistina. Zlato, ki se nahaja v kakem zlatem novcu, se imenuje jedro (korn), vsa teža novca (splavine) se pa zove teža sploh (Schrot). Tako določa zgoraj imenovani avstrijski zakon, da naj ima kos za dvajset kron surove teže 6775067 in čistinske teže 609756 gramov, kos za deset kron pa surove teže 33875338 in čistinske teže 304878 gramov. Po navadi odpade od skupne teže kakega zlatega novca ena desetina ali dvanajstina na primešano kovino. Avstrijski zakon pravi (čl. III.): Deželski zlati novci se kujejo v zmesnem razmerju devetstotisočink zlata in stotisočink bakra; torej znaša primes eno desetino. Na Angleškem in Ruskem ima zlato novec eno dvajsetino primeši.

Kljub vsemu tehničnemu napredku se vendar dogodi pri kovanju kaka prav majhna pomota, da se novci ne morejo do pičice natančno kovati z določeno surovo in čistinsko težo; zato novčni zakoni določujejo mejo, za koliko se more pri kovanju »grešiti«, ne da bi novec izgubil svojo imensko vrednost. Avstrijski zakon dovoljuje odst. (Remedium, toleranco), kateri ne sme presegrati v surovi teži 2 tisočinki, v čistinski teži pa 1 tisočinko. Dvajsetkronski zlato novci, ki so se kovali leta 1894, so tehtali 62598899 kg, dočim znaša postavna surova teža 62598902 kg, torej pri 9 milijonih kosov 3 grame razločka!

Zlato kroži po svetu in pri tem večkrat izgubi nekoliko miligramov svoje teže? Ali ga potem država še pripozna za novec z imensko vrednostjo? Tudi v teh slučajih država določa nekdo mejo. Večkrat omenjeni avstrijski zakon pravi: Prestopna teža kosa za dvajset kron se določa s 674 gramov, kosa za deset kron pa s 337 gramov (polna teža pri 20kronskem novcu znaša 677 gramov, pri 10kronskem zlatu 3387 gramov).

Zlato novci, kateri se po navadnem obhodu ne zmanjšajo pod to težo, sprejemajo se pri državnih in drugih javnih blagajnicah in v zasebnem prometu za polnotežne pri vseh plačilih.

Če se novec pri kroženju toliko obrabi, da pride pod takozvano prestopno težo (torej 20kronski zlat pod 674 gramov), tedaj ga država sprejme pri vseh svojih blagajnah, toda le pod polno ceno. Če se pa pri kovanju prekorači odst. ali toleranca, se novce sploh ne izroči prometu, temveč se vnovič prekuje.

Zlato novci so kovani polnovredno, to se pravi, vrednost, ki je označena na novcu, odgovarja tudi notranji vrednosti ali vrednosti jedra (snovi). Če bi torej zlato novec raztopili ali ga raztolkli na kose, bi dobili v prometu zanje toliko, kolikor znači imenska ali nominalna vrednost odbižni kovino. Drugače je pa n. pr. pri avstrijskem srebrnem goldinarju. Srebro, ki ga vsebuje, velja v prometu le 058 goldinarja. Tudi pri nemškem tolarju, čegar minimalna vrednost znaša 3 marke, je srebro, ki ga vsebuje, vredno le 145 marke.

Najsibo v kaki državi zlata, srebrna ali dvojna vrednota, vendar bomo povsod opazili, da se za majhne enote kujejo novci še iz druge kovine, in sicer tako, da stoji nominalna vrednost visoko nad notranjo vrednostjo kovine. Tak novec imenujemo drobniž. Kjer obstoji zlata vrednota, tam se rabijo srebrni in tudi bakreni, nikljasti ali bronasti novci za drobniž. Če tehta 20kronski zlat 677 gramov, kakšen bi moral biti zlato novec,

začne natikati na oko; pa kakor se je tudi trudil udružati ga z zgrbančenimi obrvmi, z vzdignenim obrazom in se celo z nosom — steklo je vselej izdrsnilo in mu palo v roko.

— Kaj je to? — vpraša napósled začudena Akulina.

— Lornjeta — odgovori on z važnostjo.

— Čemu?

— Da se bolje vidi.

— Pokažite.

Viktor zgrbanči čelo, pa ji da steklo.

— Ne razbij ga, pazi.

— Ne bojte se, ne razbijem ga. (Boječe ga dene pred oko.) Jaz ničesar ne vidim — izpregovori ona nedolžno.

— Pa vendar oko zatisni — odgovori on z glasom nezadovoljnega učitelja. Ona zapre oko, pred katerim je držala steklo.

— Pa ne tega, ne tega, neumnica! drugo! — vzklikne Viktor in ne da bi ji dal popraviti napako, odvzame ji lornjeto.

Akulina je zardela, komaj vidno se nasmejala in se obrnila proč.

— Vidi se, da mi to ne pristoji — govori ona.

— Kaj pa da ne!

Ubožica umolkne in globoko vzdihne.

— Ah, Viktor Aleksandrovič, kako bo mogoče meni biti brez vas! — reče ona naglo.

Viktor obrise lornjeto ob suknjo in jo vtakne zopet v žep.

— Da, da — reče on napósled — tebi bo izpočetka težko, gotovo. (Ponižno ji potrka po rami; ona počasi potegne s svoje rame njegovo roko in jo boječe poljublja.) No, da, da, ti si zares dobra deklica — nadaljuje on, samozadovoljno nasmehivši se — pa kaj je storiti? Ti sama premisli! nama z gospodom je vendar nemogoče tukaj ostati; sedaj bo skoro zima, a v vasi po zimi — ti sama veš — je prosto grdo. Kako vse drugače je v Peterburgu! Tam so, prosto, taka čudesa, kakršnih si ti, neumnica, niti v sanjah predstavljati ne moreš. Kake hiše, ulice, družba, izobraženost, prosto, občudovanja vredno! . . . (Akulina ga je poslušala s požirajočo paznostjo, z nekoliko odprtimi usti kakor otrok.) Sicer — pribavi on obrnivši se na zemlji — čemu ti vse to govorim? Vsaj tega ne moreš razumeti.

— Zakaj ne, Viktor Aleksandrovič? Jaz sem razumela vse, vse sem razumela.

— Vidiš, kakšna je!

Akulina pobesi glavo.

— Prej niste z menoj tako govorili, Viktor Aleksandrovič — reče ona, ne dvignivši oči.

— Prej? . . . prej! Vidiš ti! . . . Prej! — pripomni on nekako nejevoljno.

— Vendar je čas, da grem — reče Viktor in že se je naslonil na lakot . . .

— Počakajte še malo — prosečim glasom govori Akulina.

— Čemu čakati? . . . Saj sem se že poslovil od tebe,

— Počakajte — ponovi Akulina.

Viktor se je zopet vlegel in začel žvižgati. Akulina ni ves čas obrnila oči od njega. Jaz sem zamogel zapaziti, da je prišla nekoliko v razburjenost: njene ustnice so se tresle, blede njena lica so lahko zardela . . .

— Viktor Aleksandrovič — izpregovori ona konečno pretrganim glasom — greh imate, greh, Viktor Aleksandrovič, pri Bogu!

— Kaj je tak greh? — vpraša on, ko je obrvi nagrbčil in lahko vzdignil in k nji obrnil glavo.

— Greh je, Viktor Aleksandrovič. Da bi mi vsaj dobro besedo dali za slovo, da bi le besedico rekli meni, ubogi siroti . . .

— Pa kaj naj ti rečem?

— Jaz ne vem; vi to bolje veste, Viktor Aleksandrovič. Sedaj vi odpotujete in da bi le besedico . . . S čim sem zaslužila?

— Kako si vendar čudna! Kaj jaz morem zato?

— Da bi le besedico . . .

— No, poje vedno eno in isto — reče on v nevolji in vstane.

— Ne srdite se, Viktor Aleksandrovič — brzo pristavi ona in komaj zadržuje solze.

— Jaz se ne srdim, a ti si le neumna . . . Kaj hočeš? Vedi, jaz te ne morem poročiti! Vedi, ne morem! No, toraj, kaj pa hočeš? kaj? (On skrrije obraz, kakor da bi pričakoval odgovora in razprostre prste.)

primorano predpisavati doklad. To je delo, katerega z veseljem pozdravljamo. Kaj pa Bled? Objubuje se, govori se veliko, a faktičnega dela se ne vidi nikjer. Čuditi se sicer ne moremo, kajti župan je nadučitelj in vodja stiririzredne ljudske šole ter voditelj obrtno-nadaljevalne šole, Zanamariati mora nekaj ali zupanstvo ali pa šolo. Sicer uči le prvi razred, kateri mu po našem mnenju najmanj dela da, a v zvezi temu dolžnosti, katere ga vežejo na zupanstvo vsehkozi naprednega Bleda, ne more zadostiti, kar se povsod vidi, posebno pri občinskih potih, pri vodovodu, no, in vzemimo tudi električno razsvetljavo. Eno samo upanje imamo, da se uresniči, kar je zdraviliščna komisija sklenila in občinski odbor potrdil, to je občinska pot proti vili. Nada se za en meter razširi! Upamo, da se tudi drugod razširijo, ali nova pota napravijo.

Narodna čitalnica v Kranju priredi dne 5. decembra t. l. ob 6. uri zvečer v društveni dvorani Miklavžev večer za otroke svojih članov. Odrasli otroci kakor tudi otroci nečlanov nimajo vstopa.

Električna centrala v Mostah pri Žirovnici na Gorenjskem. Po dolgotrajnih pogajanjih in težavnih zaprekah se je približal ta krasni projekt svojemu uresničenju. Ker se bodo različne tehnične in proračunske podrobnosti v kratkem objavile, naj za danes zadestujejo le nekateri splošni podatki. Vodna moč potoka Završnice naj se porabi izključno v svrhu produciranja in oddajanja električne energije mestu Ljubljani in gorenjskim občinam, in sicer naj se izpelje elektrovod do Jesenic in Bleda z okolico ter ob državni cesti v Ljubljano. Pogajalni predlogi in načrti so se predložili ljubljanskemu zupanstvu in slede potem drugim občinam in sicer od strani mednarodne električne družbe na Dunaju, ki financira podjetje. Na teh občinah bode torej ležeče, da se projekt čim najprej v tem smislu izvrši, ker so druge formalnosti itd. sedaj rešene. Ljubljana in Gorenjska potrebujejo električne razsvetljave in moči in sicer zanesljive in cene električne moči, o tem ni dvoma. Predleženi projekt pa je v vsakem oziru najboljši na Kranjskem, tako glede množine konjskih sil, kakor glede konstantnosti vode, zlasti ker je Savo in Radovino pri Bregu okupiralo železniško ministrstvo. Odjemalci bode torej popolnoma osigurani, da bode lepa luč in moč vedno na razpolago, ker bode najmodernejše izvršena centrala tudi neprestano pod strogim tehničkim nadzorstvom. Take prednosti so seveda mogoče le pri takem velikem podjetju, med tem ko one male «električne» naprave sicer obljubijo občinstvu luč in moč, potem pa tega ne morejo izpolnjevati, bodisi da so slabo oskrbovane, bodisi da nagaja voda ali vse skupaj i. t. d. — Za enega samega obrtnika so morebiti dobre, nikakor pa ne zanesljive za večjo vrsto odjemalcev. Pri takih malih napravah ima občinstvo večne sitnosti, neuki odjemalec pa največkrat velikansko gmotno škodo ali celo ruin, za kar je dovolj izgledov. — Ker je, kakor rečeno, dobava dobre in zanesljive električne energije za Ljubljano in Gorenjsko nujno potrebna, bode ta naprava izredno velikega gospodarskega pomena. Narodnost ne bode v nobenem oziru tangirana. Sicer imajo pa občine o priliki pogajanj svojo besedo. Upati je torej, da že v kratkem začari v Ljubljani in po skoraj celi Gorenjski lepa emotna električna luč!

V Taonu pod Šmarno goro, kjer je Sava v oktobru t. l. pretrgala in odnesla most, je zdaj občina Šmartno z dovoljenjem deželne vlade napravila nov, popolnoma varen in zanesljiv brod čez Savo. S tem je reden promet zopet odprt, ne le za pešce, ampak tudi za vozove.

Is železnikov. V nedeljo, 24. t. m., je bila tukaj otvoritev kleti gostilničarja g. Thalerja. Velika, 14 metrov dolga klet je bila polna veselih ljudi, ki so se radovali ob zvokih ljubljanskega seksteta. Pri tej priložnosti nam je prav živo stopilo pred oči, kako lepe veselice bi se lahko napravile pri nas, ko bi imeli na razpolago tak prostor.

Shod krojaških mojstrov, ki se je, kakor smo poročali v zadnji številki našega lista, vršil v Škofji Loki dne 24. t. m. dopoldne, je bil od strani domačih mojstrov polnštevilno obiskan, zastopani pa so bili tudi mojstri iz škofjeloške okolice, poljanske in selške doline. Sprejela so se soglasno pravila, kakršna je predložil zadrugi inštruktor g. dr. Blodig ter se je tudi sklenilo, pričeti takoj s prihodnjim novim letom s prirejanjem poučnih tečajev za krojače v Škofji Loki. C. kr. okr. glavarstvo v Kranju pa bo v kratkem sklicalo prvi redni občni zbor v svrhu konstituiranja zadrugačnega odbora. Zanimanje za ta shod je bilo izvanredno veliko ter so bili krojaški mojstri tudi v lepem številu zastopani.

Ispremembe pri državni železnici. Premeščen je pristav Jakob Koch z Javornika za postajenačelnika v Prvačino. Volonter v Lescah Al. Škof je izstopil iz službe pri državni železnici.

Pasji kontumac je razglašen čez ves sodni okraj Kamnik za nedoločen čas.

Slovensko bralno društvo v Trzinu priredi v nedeljo, 8. decembra 1907 v društvenih prostorih zaobnavni večer na korist božični otroškega vrta družbe sv. Cirila in Metoda v Trzinu. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 50 h. Spored: 1. Wagner; Bosnjaki, koračnica. 2. Parma; Pozdrav Gorenjski,

valček. 3. Aljai; Naša zvezda, moški zbor z bariton-solo. 4. Donizetti; La stolla confidente, pesem za krilovko s spremljevanjem orkestra. 5. Parma; Skoz vas, moški zbor s spremljevanjem orkestra. 6. Fetras; La Barcarolle, valček. 7. Parma; Romanca za tenor-solo in moški zbor s sprem. orkestra. 8. Bizet; Carmen, četvorka. 9. Vogrič; Lahko noč, moški zbor. 10. Suppe; Orfej-golop. Pevske točke izvaja moški zbor, godbene pa godbeni klub slov. bral. dr. v Trzinu. Z ozirom na dobrodelni namen se predplačila hvaležno sprejemajo. K občini udeležbi vabi < Odbor.

V Kranjski gori seka belopeški mesar goveje meso kilogram po 1 K 40 vin., dasiravno je cena živini jako padla. Druge so mesarji znižali cene, a pri nas stojte na enaki višini. Gostilnice dobe meso za isto ceno kakor delavci, samo s tem razlokom, da je pri prvih prva, pri nas pa tretja vrsta. Ali zupanstvo res ne more potrebno ukreniti, da se ne bode ta mesar tako fletno pital z našimi težko zasluženimi kronicami? Naj se vendar naseli v naši idilni občini kak drug mesar; shajal bo prav lahko, ker bi tudi lahke sosedni občini prekrboval meso. Borovec.

Novo dopisnice po 5 vinarjev so izšle. Na nove dopisnice se bo dalo več napisati, ker je prednja stran razdeljena na dve polovici, na katerih eno stran se bo dalo tudi pisati.

Psov je na Kranjskem 15.271. Pasji davek je nveden v 65 občinah in znaša na leto 11.299 K.

Južna železnica je dosegla letos že za 6 milijonov kron več dohodkov ko lani in to vključ drugimi železničnimi zvezi s Trstom. Imela bo pa tudi za samo povisanje plač uslužbencem za 5 milijonov kron več izdatkov.

Zaradi podraženja živil so demonstrirali rudarji v Kladnem na Češkem. 100 žandarjev je komaj spraznilo ulice. V Příbramu so tudi rudarji demonstrirali, isto v Rakonicah, kjer so potrli nekaterim trgovcem šipe.

Strahovit umor. Nek trgovec Lüch iz Charlottenburga je umoril svojega očeta, njegovo gospodinjjo, ženo svojega brata in se jedno žensko, ki je prihitela na pomoč, na to pa je šel na pokopališče in se je tam ustrelil. Hotel je imeti od svoje rodbine denar, katerega pa ni dobil.

Izpred porotnega sodišča.

Uboj. Na zatožni klopi je dne 25. t. m. sedel 25 let stari Gregor Troha, zatožen zaradi hudo delstva uboja. Dne 15. septembra t. l. je prisel

hlapec Jakob Tavčar pred hišo Marije Pintar v Javorju, kjer stanuje tudi obdoženec Troha. Tavčar je pred hišo kramijal z deklo Jerico Demšar, kar že zaradi tega Trohu ni bilo po volji, ker je bil na njega jezen, češ, da ga je obrekoval. Troha je spodbil deklo v sobo, valed tega ga je Tavčar sunil v prsi tako, da se je Troha vznak prevrnil na tla. Zda jci pa vskipi jeza pri Trohi, vzame ročno sekuro in stopi za nasprotnikom, ki ga je še izzivajoč klical: «Groga, le pojdi gor!» Dohitel ga je na občinski cesti in ga večkrat udaril s sekuro po glavi, da mu je lobanja počila, ter bil Tavčar vsled otrpnjenja možganov takoj arret. To dejstvo so potrdile vse zaslišane priče in tudi Troha ni ničesar tajil. Ker so porotniki spoznali Traha za krivega uboja, ga je sodišče obsodilo na dveinpol leta težke ječe, poostrene s postom.

Današnji list ima prilogo prospekt Singerjevih šivalnih strojev, kateri so svetovnoznan najboljši in jih vsakemu prav posebno priporočamo. Original Singerjev šivalni stroj je najkoristnejše Miklavževo ali božično darilo.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izredno podarjati ime «Kathreiner»?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vsehrvlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima pričo posebnega nežna svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v sprotih izvršnih zavojih s napisom: «Kathreinerjeva Kneippova sladna kava» in s sliko kupnika Kneippa kot varstveno znamko.

Pozor!

Pozor!

IVAN SAVNIK

„pri Besenčanu“ v Kranju
na Glavnem trgu hiš. številka 193.

Priporoča svojo velike zalogo sukna, modnega in platnena blaga, lepih perhantov, kakor tudi vsakovrstno podlogo, ogrinjavke, pletene rute, zgornjih jop (Überjack) ter nepremočljivih palerim za ženske in moške.

Posebno pa opozarjam gg. neveste in žene, da si pred nakupom ogledajo mojo veliko zalogo, katero sem zopet povečal ter bodem gledal, da vsakemu dobro in pošteno postrežem. — Vzorca brezplačno in poštnine prosto. — Za gg. šivilje in krojače poseben popust.

Na drobno in debelo.

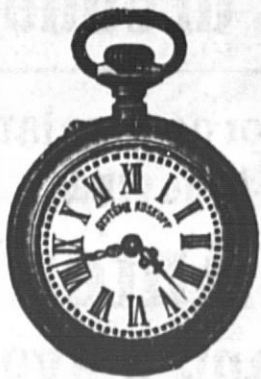
Istotam se prodaja iz lastnih vinogradov pristno Bizeljsko rdeče in belo vino od 56 litrov naprej.

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Raspošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

St. 50z. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpešno kolesje, gid. 245, enaka iz pravega srebra gid. 395, lista z dvojnimi tršim srebraim močnim pokrovom gid. 650 in naprej.

priporoča svojo izborni zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Safhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-ki, verižice, žhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnevejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštnine prosto.

Moske ure, 2 tretjnini naravne velikosti.

St. 506. Prava srebrna cilindar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gid. 485, ista s dobrim anker-kolesjem gid. 595 in naprej.

Krvava nedelja v Černovi.

Omenili smo že v našem listu klanja nedolžnih Slovakov v mirni vasi Černovi, koje klanje je povzročil madžaronski škof Párvy. Tu prinašamo dobesedno nekrolog, kojega so objavile slovaške „Ljudove noviny“ v svoji 44. številki letošnjega letnika, list, ki se sam naziva „nadaljevanje katoliških novin“. List izhaja v Skalici na Slovaškem. Dotični nekrolog pa se glasi:

Žrtvam Párvyja v Černovi!

Padli ste! dvanajst naenkrat! S krvjo ste posvetili našo cerkev! Spite sladko, drage žrtve! Maščevalnost „apostola“ vam je pripravila grob. On je povzročitelj vaše nasilne smrti, on je vaš moralni morilec in ne prenačljivi žandar! Spite sladko, vi, katerih kri je prelita med cerkvijo in oltarjem! Spite sladko, vi branitelji vaših dedičnih prav, vaše krvi, otrok in potomkov rodne zemlje. Daleka pokolenja bodo razglasovala vašo ljubezen k svojemu, od škofa krivično preganjanemu duhovnemu očetu in vernost k geslu: Za tu našu slovenčinu!

Padli ste, ne kakor barbarska čreda ali krdelo roparjev, ampak kakor branilci vaše svetinje in vašega pastirja, ki je pripravljen dati za vas svoje življenje. Vaše žrtve, vi junaki, bodo zaznačene v knjigi življenja: za bolesti in vaše boje dobili ste odmeno! mučeniško krono!

Vaša cerkev je že posvečena!

Svetejša kakor hram Salomonov, ker tu se ni prelivala kri ovac in govedí kakor tam, ampak vaša krščanska, nedolžna kri! Kri vaša bo seme mogočnega drevesa vaše svobode, s katerega bodo uživali vaši potomci. Vi pa se boste svetili kakor vzori v našem častnem in čistem boju!

Kri mučeniška je bila seme kristjanstva — vaša kri bo blagodarna rosa vaše očetovske zemlje. Vaši sveži grobovi bodo mesto, h kateremu bodo romali po pomoč in uteho tlačeni in teptani tega sveta!

Vaši grobovi bodo klicali madžaronskim duhovnikom: Niste služabniki Krista, kralja miru. Škof Párvy je dal posvetiti cerkev z bodali, žandarji, s krvjo in ne s križem Krista! Sluge Kristove Fischerja in Kalocsaja spremlja četa žandarjev k žrtvi novega zakona! Pravo bogoroganje!

Vaši grobovi, vaše vdove in sirote bodo klicale po maščevanju do nebes k Očetu resnice, zakona in pravic! Vaši krvavi, leseni križi bodo klicali: Gospod, maščuj nedolžno prelito kri!

Vaša mrtva trupla kličejo groznemu Aleksandru škofu Párvyju: Dosti je tega maščevanja! Spi, ti tiran, na teh mrtvih žrtvah, katerim si prisegal zvestobo življenja in svobodo in kaj si jim dal: smrt in pogin!

Tvoje žrtve bodo tebe neronskega škofa spremljale pred sodni stol božji!

Prestani! okrutnik! Prestani! krvoločnež! Narod slovaški si ne želi tvoje večne noči!

Roke umorjenih se vpenjajo k Bogu in kličejo: Gospod, maščuj nas!

In glas vaš se povzne k svetinjam neba! Spite toraj sladko! Angelj Gospodov naj se vznasa nad vami! Duh vaš nam bo okrepcilo k daljšim našim bojem: Za vero, resnico in pravico!

Černova, na krvavo nedeljo,
dne 27. oktobra 1907.

Vaši žalujoči sobratje! Dalje.

Loterijska srečka dne 23. novembra t. l.

Trst 85 69 67 39 44

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

seydlin

Isdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 7

24-41
Dobri se
lekarji
šestit!

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalci ga pri meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 286—29

Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1 26—23

Stanje vlog K 4,480.208-30 Stanje hipotečnih posojil K 2,555.301-39

Naznanilo.

Čenjenim damam in gospodom uljudno naznanjam, da je iz prijaznosti prevzel gospod

Anton Adamič, trgovec v Kranju, Glavni trg

nabiranje nečistega perila, ter mi pošiljal istega v pranje in likanje, katerega bodem v teku 4 dni zgotovljenega vračal.

Prosim torej cenj. dosejanje in nove odjemalce mesta Kranj in okolice, da blagovolite od sedaj naprej oddajati perilo zgoraj omenjeni tврdki, ker si tukaj prihranite poštnino!

Se priporočam

Anton Šarc, svetlolikalnica kolodvorske ulice.

Cene navadne! Poština prosta!

Angleško

skladišče

oblek

Ljubljana, Glavni trg št. 5.

Ker je moja zaloga za jesensko in zimsko sezono urejena z najnovejšo in najelegantnejšo konfekcijo za gospode, dame, dečke in deklice, usojam si p. n. občinstvo uljudno vabiti, da si sedaj nakupi, dokler je zaloga še bogata.

Se uljudno priporočam

172
18—9

O. Bernatovič.

Največjo izbero igrač
za

Miklavža

Darila za Božič in novo leto.

Koledarji in pratike.

Božične in novoletne razglednice.

Na drobno in debelo!

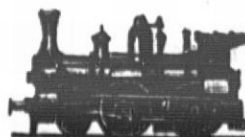
Priporočam galanterijska in norimberška trgovina

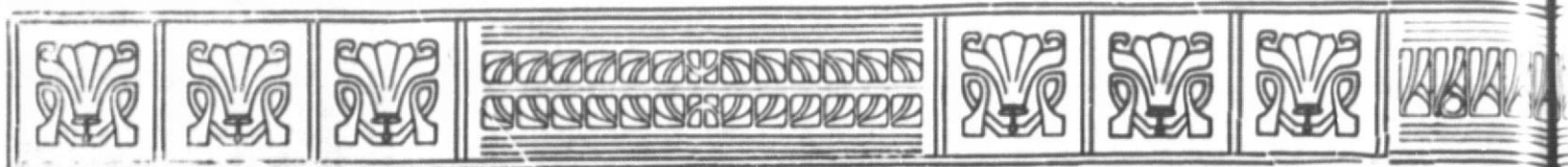
196 2—2

Anton Adamič

Kranj, Glavni trg nasproti urarja g. H. Suttnerja nasl.

Cene nizke! Postrežba točna!

Singerjevi šivalni stroji so najpopolnejši za vsako vrsto domačo obrt, in se zamora na te stroje brez posebnih aparatov (priprav) popolno űmetno vezanjé napraviti.

Singerjevi

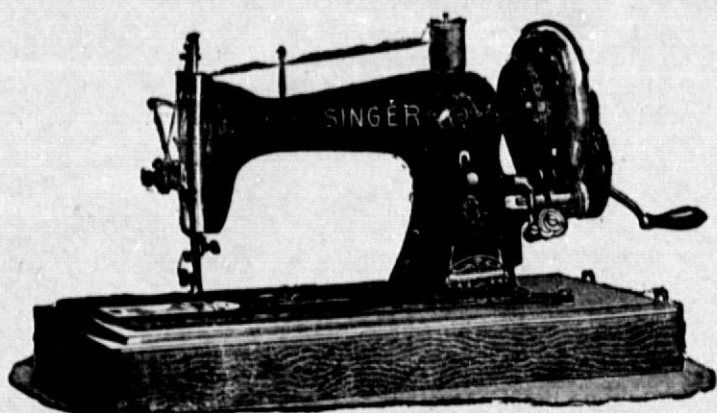
NAJKORISTNEJŠA

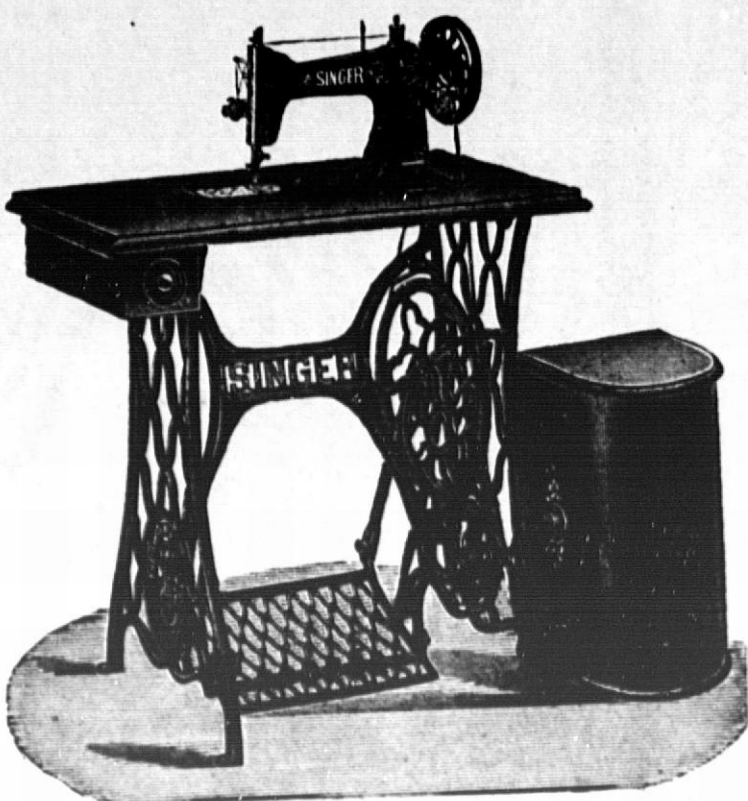
Vto vršna popravila šivalnih strojev.

Original Singerjevi Central Bobbin F šivalni stroj za domačo uporabo, z 3 predali, zaklopno mizo in pokrovom. Solonska oprema.

Singerjevi Central Bobbin F ročni šivalni stroj brez pokrova.

Singerjevi Central Bobbin F šivalni stroj z pokrovom za družinsko uporabo.

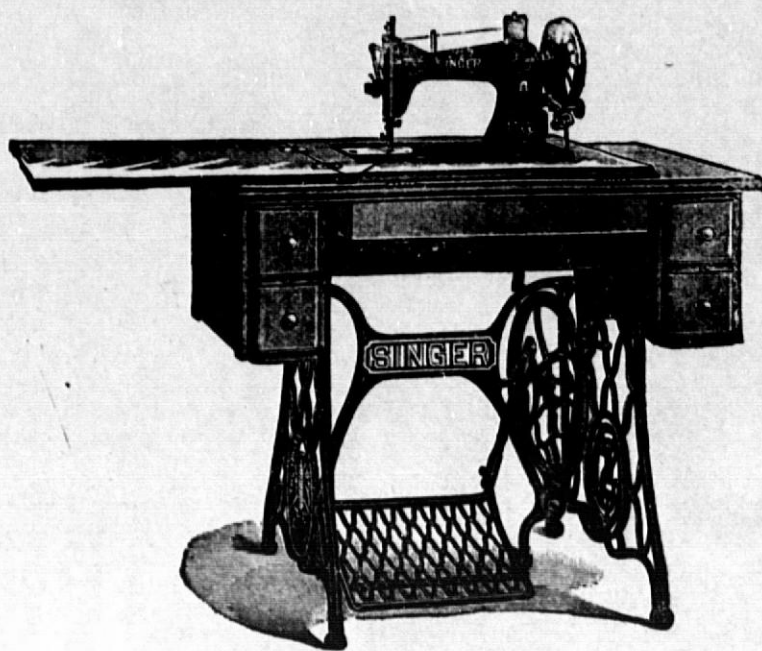
Šivalni stroj je že, dolgo sem kot jako potrebna hišna oprava in se zamora edino samo še v prašanje staviti

kateri stroj je najboljši?

Na milijon gospodinj je to vprašanje rešilo v tem da so si

Original Singerjevi šivalni stroj

kupile.

Singerjevi šivalni stroj z kabinet mizo s petero predalov
Za uporabo pripravljen. (Salonska oprema.)

Singerjevi šivalni stroj
Gornji del se da...

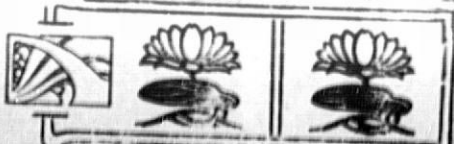
Ugodna plačila na obroke

Singer Co. del. dru

KRANJ, Gla

V prijazno vednost!

Vsi od drugih trgovin šivalnih strojev pod imenom Singerjevi šivalni stroji, izdelani po sistemom družinskih strojev.

Šivalni stroji

BOŽIČNA DARILA.

Brezplačni poduk v tehničnem in modernem umetnem vezanju. Najboljša prilika za prindelav v pisnem vezanju vezenje s pentljami vezenje monogramov, predorna dela in Pointe-lace dela i. t. d.

napisu se

naše prodajalne.

Najboljšo je vedno najcenejšo!

Malovredni šivalni stroj je za isto ceno predrag, ker slabo dela, je lahetno poškodljiv, in težek za uporabo. Imiteljju povzroča škodo sitnosti in kdor se hoče pred tem varovati bode gotovo edino samo

Original Singerjevi šivalni stroj

kupil ker isti je resničen dober in ceni primeren.

Singerjevi šivalni stroj z kabinet mizo z tremi predali.

Zapr.

(Salonska oprema.)

Singerjevi Central Bobbin F ročni šivalni stroj z pokrovom.

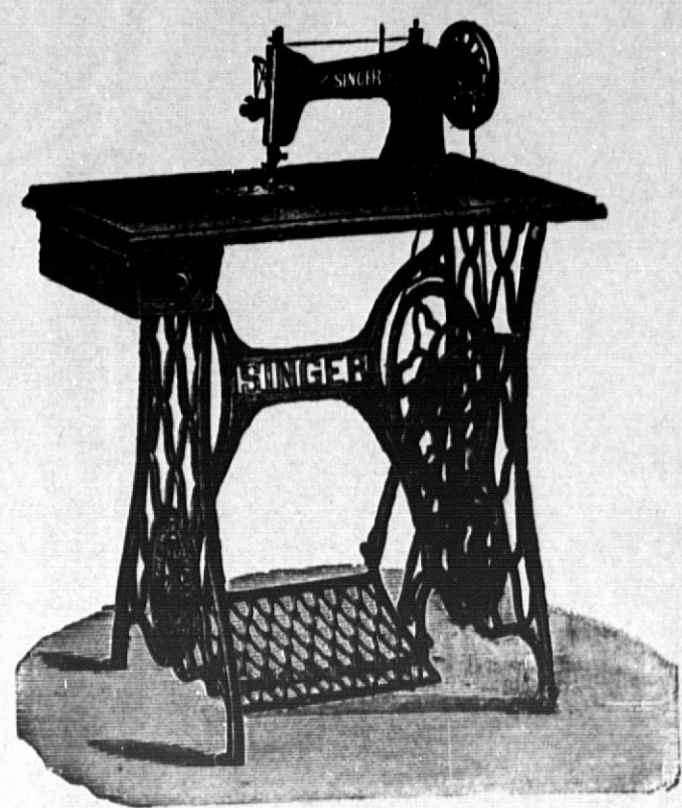

Singerjevi šivalni stroj z kabinet mizo z petero predali.

Zapr.

(Salonska oprema.)

Pri takojšnjem plačilu 10% popusta

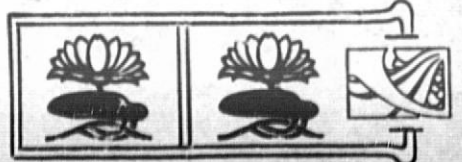

Singerjevi Central Bobbin F šivalni stroj brez pokrova za družinsko uporabo in domačo obrt.

Prodajna šivalnih strojev.

Trg št. 192.

Singerjevi stroji so po našem starejšem sistemu ponarejeni kateri za našim novim strojem glede konstrukcije, delavnosti in trajnosti daleč zaostajajo.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.

Čipkasto blago, pajčolan, čipkasti ovrtniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.

Jabots, Fichus, damski ovrtniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi.

Pozamentarja, porte in Znore, resice, krepice in Znore za tapetnike.

Krepi in flori za žalovanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in Znore.

Šerpe

iz avilte, šipk in volne. Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlačke, otročje perilo in 135-18 odeje za vozičko.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz karčuka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezanje.

Gumbi in različne igle.

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.

Jdrijske čipke, vezene čipke in vložki.

Pajčolan za neveste, mirtovi venoi.

Damsko perilo, spodnja rila, predpasniki in opalne čbite.

Modrci in potrebščine za modrce.

Glave-rokavice in rokavice za uniformirance, pletene, letne in zimske rokavice.

Kopalno perilo, dišave, mila in ustna voda.

Krtače za obleko, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovrtniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.

Pravo Jagrovo normalno perilo, tricoot-srajce, jopice in hlače.

Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in sport-pasovi.

Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete.

Za lovce: telovnik, nogavice, rokavice, do olenice.

Ogrevalci za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrtniki, ovrtniki, robci.

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki i. t. d., i. t. d.

Gospod! Berite novice, kar so za Vas važne in koristne!

Razpošiljam po poštne povzetju za 12 K 50 vin.

krasno, dobro in moderno opravo

katera obstoji iz sledečih predmetov:

Fina bela ali barvasta srajca št. 7. Dobre spodnje hlače.

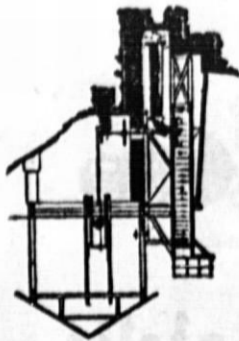
Lepa spalna srajca. 1 ovrtnik po želji. Krasna kravata. 1 par trpežnih nogavio.

Močna brisalka. Izvrtne naramnice. 3 dobre žepne rute

vse v skatliji lepo aranžirano.

Razpošiljam z obratno pošto. Ako bi kaj ne ugaljalo, vrnem denar nazaj.

G. Tönnies

122-23

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom.

Sesalno-generatorski plinski motori, najcenejša gonilna sila 1 do 3 v. za konjsko silo in uro.

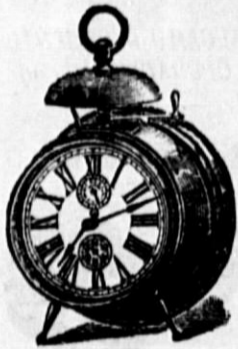
Večkrat premirano!

Glinaste peči 128-27

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Mavricij Smolej

urar

na Jesenicah štev. 19

priporoča svojo veliko zalogo

pravih švicarskih žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure na nihala, prstane in verižice, po najnižjih cenah.

Popravila

se izdelujejo v lastni delavnici, ter sem zmožen .o moji blizu 20 letni skušnjaki vsaka tudi najtežja popravila izvršiti natančno in po nizkih cenah. Popravljajo se budilke po 80 vin. do 1.40 K. Žepne ure od K 1.20 naprej. — Zaradi kakovosti priporočam posebno precizijsko uro

„INTACT“.

Kolesarske potrebščine

NB. Ako želite imeti uro res dobro popravljeno jo ne dajate takim, ki urarije niti izučeni niso. 17-43

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)

se priporoča v izdelovanje vsa ovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših si temih pod posu nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene. 181 52-7

Ilustrovani ceniki zastoj.

Tiskarna I. Pr. Lampret

priporoča

vizitnice, zavitke i. t. d.

Nova galanterijska, norimberška in modna trgovina

Antona Adamiča v Kranju

naspr. urarja J. Suttnerja nasi.

naspr. urarja J. Suttnerja nasi.

priporoča svojo veliko zalogo ravno došlih vsakovrstnih boa za dame in deklice od 2 glid. naprej, garniture za otroke, različne čepice za dame in gospode, dečke in deklice.

Klobuki za dame in gospode najmodernejših vrst, galoše prave ruske.

Največja izbira krasnih kravat, vratnikov, prsnikov, zapestnic, srajc i. t. d.

Modrci najnovejše oblike.

Spodnja krila za odrasle in otroke.

Tovarniška zaloga otročjih vozičkov in kovčegov za potnike. Vsakovrstne toaletne predmete. Šolske potrebščine i. t. d. 58 52-85

Zunanja naročila se pošiljajo točno!

Prepričajte se o nizkih cenah in solidni postrežbi.

Na drobno in debelo!

Na drobno in debelo!

Najbolje je najceneje.

Popravila točno in ceno.

Pod to znamko je spoznati prodajalne,

v katerih se prodajajo samo Singerjevi šivalni stroji

Singer Ko., akc. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

35 52-44

Zaloga olja, šivank in posameznih delov.

Nad 5000 filijalk po vsem svetu.

Šivalni stroji se kamenjajo.

Radi razprodaje igrač!

Ker bi se igrače rado opustilo, priporoča za

Miklavža

in

božično drevo

tvrdka M. Rant, Kranj, Savsko predmestje

vsakovrstnih, v to stroko spadajočih predmetov pod nakupno ceno; dalje za prekupovalce raznovrstnega peciva in galanterijskega blaga in sicer gotove vrste tudi pod nakupno ceno.

P. n. občinstvo se prosi za mnogobrojni obisk.

197 2-2

Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka na-
147 52-18 sprti hotela „Union“

Hygien Salze

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočni gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne povzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Zaloga vsakovrstnih vpletk striženih in zmešanih las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Kupujejo se zmešani in odstriženi lasje po najvišjih cenah.

Fine srajce, ovratnike, krasne kravate, naramnice, vse vrste rokavice, nogavice i. t. d.

Nova modna trgovina Salon za damske klobuke

filiialka iz Ljubljane

A. Vivod-Mozetič
v Kranju, Glavni trg št. 117

priporoča vse vrste fino modno blago za dame in gospode, nadalje svojo dobro sortirano zalogo vseh potrebščin za šivilje, vsakovrstne boa za dame, kapce ter garniture vseh vrst oblek za otroke. 195 52-2

Damske in otroške klobuke, fine haubce, kapce i. t. d.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Potrebšine za šivilje, vse vrste lišpov, svile ter baržuna v vseh barvah, posamentirja, šipke, vložke, gumbe i. t. d.

Modro, krasno blago, krasne oprave, krasne klobuke za otroke.

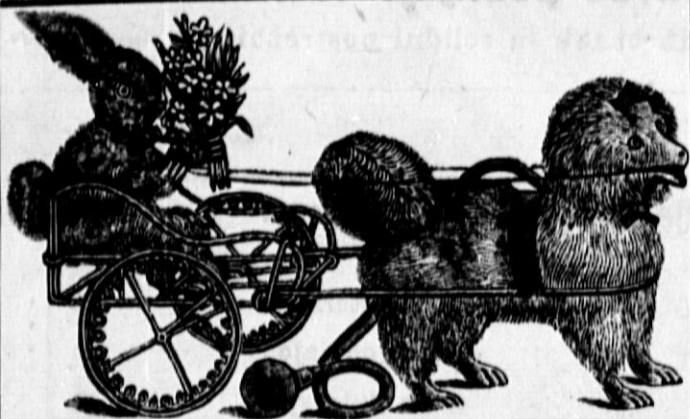
MIKLAVŽ

se bliža in stariši ugibajo, s čim bi razveselili svoje otroke!

J. Kocmut Kranj, Glavni trg
poleg tarne cerkve

nudi letos sl. občinstvu za nakup Miklavževih daril svojo izredno veliko zalogo najmodernejših igrac, n. pr.: raznih družbinskih iger, Tivoli, Haima Eka, šah, mosaik, tiskarne, Richterjere kamnite kocke s mostom i. t. d. ter razne zabavne igre in še več drugih igrac.

Dalje priporočam razne novosti za darila, kakor: kasete, albume, steklene vaze, moderne denarnice in listnice; plamen papir v kasetah, razne okvire za slike, moderne spominske knjige, pisalne mape in različne pisalne stvari. 192 3

Cenjenim damam priporočam novosti za ročna dela, kakor predtiskarije na platno ter vse zraven spadajoče predmete. Proseč mnogobrojnega obiska trgovine beležim spoštovanjem

J. Kocmut.

Za Miklavža in Božič
se bode prodajalo po izvanredno nizki ceni!

Zobotehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje VRAVNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJNOVEJŠIH METODAH.

PLOMBE V ZLATU, PORCELANU, AMALGAMU in CEMENTU vakor tudi vse ZOBOZDRAVNIŠKE OPERACIJE izvršuje tu SPECIJALIST. 111-24

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezervna zaklada
iznaša:

K 72.035

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4¹/₂ 0/0

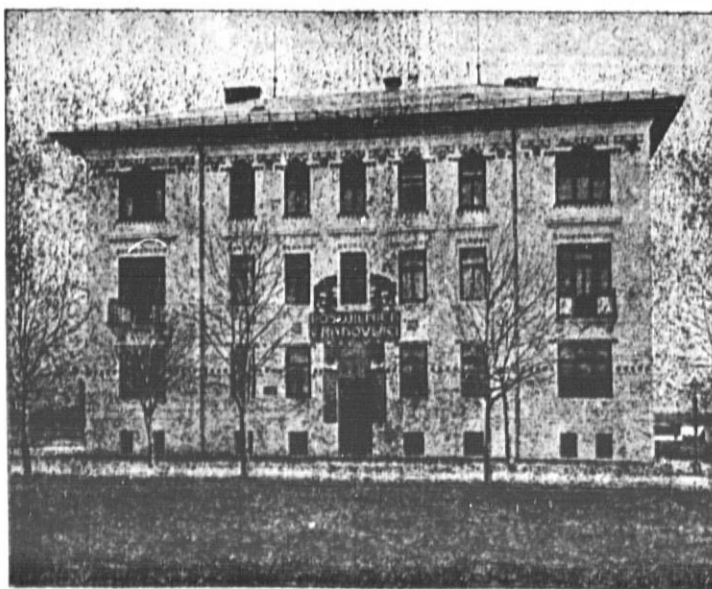
Denarni promet
v letu 1906.:

K 3.500.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5¹/₄% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6%. — Eskomptirajo se tudi trgovske me nice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Urduje se v centrali in v podružnici

vsak dan

od 8. do 12. ure dop. in

od 2. do 6. ure pop. izvzemši nedelje pop.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

120-22